

نام و نام خانوادگی:	بسمه تعالی	تاریخ آزمون: ۹۹/۱۰/۲۲
نام درس: علوم و فنون ۳	اداره آموزش و پرورش منطقه ۲ تهران	مدت آزمون: ۵۰ دقیقه
پایه: دوازدهم انسانی	دبیرستان فرهنگ رضوان	تعداد صفحات: ۵ صفحه
نام دبیر: سرکار خانم ابراهیمی	سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹	تعداد سوالات: ۲۹ سوال
نیمسال اول		

ردیف	نمره	سوال										
۱	۰,۵	هدف از تأسیس انجمن های ادبی در قرن ۱۲ هجری ..... بود. یک گزینه را انتخاب کنید: الف) رهایی بخشیدن شعر فارسی از تباهی و انحطاط اواخر دوره صفوی ب) شهرت طلبی و آوازه جویی پیشگامان انجمن های ادبی ج) تقلید از آثار پیشینیان و زنده ساختن سبک شعری شان د) توجه به معنی و مضمون تازه و رها کردن زبان از اظهار یأس										
۲	۱	علت اصلی پیروی شاعران دوره بازگشت از اسلوب های کهن، کدام مورد است؟ الف) توجه شاعران به محتوا بیش از صور خیال - آشنایی با تحولات ادبی جهان ب) فقر فرهنگی حاکم بر جامعه - سستی و رخوت حاکم بر ادبیات										
۳	۱	درست یا نادرست بودن عبارت های زیر را مشخص کنید. الف) آرایه های سجع، ترصیع، تضاد، مراعات نظیر در حوزه بدیع لفظی بررسی می شوند. ب) در نثر دوره بیداری، عبارت های وصفی دور و دراز و لفظ پردازی های بیجا در نامه ها و نوشته ها کاهشی آشکار می یابد. ج) میرزا محمدصادق امیری فراهانی، از جانب فتحعلی شاه به ادیب الممالک ملقب شد. د) در شعر دوره بیداری، مفهوم آزادی با مفهوم دموکراسی غربی مترادف است.										
۴	۱,۵	جاهای خالی را با واژه های مناسب پر کنید. الف) شاخص ترین شاعران عصر بیداری که به دفاع از کارگران و ضعیفان توجه داشتند، فرخی یزدی و ..... بودند. ب) در دوره بیداری، ادبیات - به ویژه شعر - برای آن که بتواند با توده مردم ارتباط برقرار کند، زبان ..... را برگزید. ج) از میان رمان نویسان دوره بیداری می توان به محمدباقر میرزاخسرو با رمان تاریخی ..... اشاره کرد.										
۵	۰,۷۵	هر مورد از ستون الف را به یک مورد در ستون ب وصل کنید. (یک مورد در ستون ب اضافی است)										
		<table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱) در روزنامه اش «قرن بیستم» به افشاگری رجال خائن رمان پرداخت. نمایشنامه «سه تابلوی مریم» از اوست.</td> <td>۱) میرزا حبیب اصفهانی</td> </tr> <tr> <td>۲) مترجم «سرگذشت حاجی بابای اصفهانی» اثر جیمز موریه.</td> <td>۲) میرزاده عشقی</td> </tr> <tr> <td>۳) شعر ساده و طنزآمیز او در روزنامه نسیم شمال به چاپ رسید.</td> <td>۳) سید اشرف الدین گیلانی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۴) میرزا آقاخان کرمانی</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	۱) در روزنامه اش «قرن بیستم» به افشاگری رجال خائن رمان پرداخت. نمایشنامه «سه تابلوی مریم» از اوست.	۱) میرزا حبیب اصفهانی	۲) مترجم «سرگذشت حاجی بابای اصفهانی» اثر جیمز موریه.	۲) میرزاده عشقی	۳) شعر ساده و طنزآمیز او در روزنامه نسیم شمال به چاپ رسید.	۳) سید اشرف الدین گیلانی		۴) میرزا آقاخان کرمانی
الف	ب											
۱) در روزنامه اش «قرن بیستم» به افشاگری رجال خائن رمان پرداخت. نمایشنامه «سه تابلوی مریم» از اوست.	۱) میرزا حبیب اصفهانی											
۲) مترجم «سرگذشت حاجی بابای اصفهانی» اثر جیمز موریه.	۲) میرزاده عشقی											
۳) شعر ساده و طنزآمیز او در روزنامه نسیم شمال به چاپ رسید.	۳) سید اشرف الدین گیلانی											
	۴) میرزا آقاخان کرمانی											
۶	۰,۵	دو واژه شاخص در شعر ملک الشعرای بهار کدام است؟ الف) آزادی - وطن ب) تعلیم - تاریخ ج) عرفان - عشق د) اخلاق - تربیت										
۷	۰,۵	بنیادی ترین تفکر و خواست مشروطه خواهان که در سخن شاعران و نویسندگان عصر بیداری راه یافت، کدام است؟										

۰,۵	کتاب «تاریخ بیداری ایرانیان» با موضوع تاریخ مشروطه، به قلم کدام شخصیت ادبی به نگارش درآمده است؟ الف) میرزا آقاخان کرمانی ب) ناظم الاسلام کرمانی	۸
۱	کدام بیت در وزن ناهمسان «مفعولُ مفاعِلن مفاعیلن» سروده شده است؟ الف) من ماه ندیده ام کله دار / من سرو ندیده ام قباپوش ب) نومید مشو ز رحمت یزدان / سُبْحانکَ لاله آلاهو	۹
۰,۵	در کدام گزینه، به وزن بیت زیر، به درستی اشاره شده است؟ ماه فروماند از جمال محمّد / سرو نباشد به اعتدال محمّد الف) مفتعلن فاعلاتُ مفتعلنُ فع ب) مفاعِلن فعلاتن مفاعِلن فعلن ج) مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فَعولُن د) مفتعلن مفتعلن مفتعلن فع	۱۰
۰,۵	اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت، چه کسی است؟ الف) محمدعلی جمالزاده ب) میرزا یوسف خان اعتصامی ج) علی اکبر دهخدا د) میرزا آقا تبریزی	۱۱
۱	باتوجه به نظم و ترتیب پایه های آوایی و هجاهای بیت و وزن «مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعلن» واژه های کدام گزینه را باید انتخاب کرد؟ ..... دلم به گرد وصالش کجا رسد؟ / ..... می دود، به خیالش کجا رسد؟ الف) جانا - حیران ب) هرگز - دائم ج) خاکی - سرگشته د) جان و - عنان	۱۲
۱	در چند واژه غیر ساده زیر، همزه حذف نشده است؟ هر آینه (- - U U) خراب آباد (U - - U - U) خوش اقبال (U - - U) زهرآگین (- - U -) یادآوری (- U - -) شادآور (- - U -) برآشفتگی (U - - - U) دل انگیز (- - - U) سرافراز (U - - U) الف) ۲ ب) ۵ ج) ۴ د) ۳	۱۳
۱	در کدام بیت، شاعر با استفاده از اختیار شاعری، بلند تلفظ کردن «و» عطف، هجای کوتاه را به هجای بلند تبدیل کرده تا وزن شعر حاصل شود؟ الف) لبش می بوسم و در می کشم می / به آب زندگانی برده ام پی ب) عشق از اول سرکش و خونی بود / تا گریزد هر که بیرونی بود	۱۴
۱	در کدام بیت، اختیار شاعری «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند» به کار نرفته است؟ الف) ساقی! بیا که شاهد رعنا صوفیان / دیگر به جلوه آمد و آغاز ناز کرد ب) پس سوی کاری فرستاد آن دگر / تا از این دیگر شود او باخبر	۱۵
۰,۵	آرایه های ذکر شده در مقابل همه ابیات درست است به جز..... الف) ز یزدان دان نه از ارکان که کوتاه دیدگی باشد / که خطی کز خرد خیزد تو آن را از بنان بینی (تلمیح-واج آرایه) ب) شده انتظارم از حد، چه شود ز در درآیی؟ / «ز دو دیده خون فشام ز غمت شب جدایی» (تضمین-مراعات نظیر)	۱۶

	ج) تأمل کنان در خطا و صواب / به از ژاژخایان حاضر جواب (تضاد-جناس)	
	د) دل غمگین مرا گرچه به تاراج ببرد / شادمانم که وطن در دل غمگین دارم (تناقض-لف و نشر)	
۰,۵	آیا بیت زیر لفظ و نشر مرتب دارد؟	۱۷
	«گر دهدت روزگار دست و زبان زینهار / هرچه بدانی مگوی، هرچه توانی مکن»	
۱	سعدی در عبارت زیر با استفاده از کدام آرایه ادبی، ارتباط بین کفر و فقر را نشان داده است؟	۱۸
	«درویش بی معرفت نیارآمد تا فقرش به کفر انجامد، کادَ الفقرُ أن یكونَ کفراً»	
	الف) تضمین ب) تلمیح	
۱	در کدام مورد، «دانسته تاریخی» در آرایه تلمیح، متفاوت است؟	۱۹
	الف) از مه او مه شکافت، دیدن او برنتافت / ماه چنان بخت یافت، او که کمینه گداست	
	ب) هرکجا غم نیست، آن جا زندگانی مشکل است / زین سبب آدم به تعجیل از بهشت آمد برون	
	ج) گندم خالی از جنت او خواهم چید / من هم از روی صفا کار پدر خواهم کرد	
۰,۵	طبع سراینده بیت « آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی / دست خود ز جان شستم از برای آزادی» در اثر آشنایی با آثار کدام شاعر کهن شکوفا شد؟	۲۰
	الف) حافظ ب) سعدی ج) مولوی د) عطار	
۰,۵	همه گزینه ها با فعلات فاعلاتن فاعلاتن مطابقت دارند به جز گزینه.....	۲۱
	الف) همه عمر بر ندارم سر از این خمار مستی	
	ب) نفسی بیا و بنشین سخنی بگوی و بشنو	
	ج) به ملازمان سلطان که رساند این دعا را	
	د) صبا بگو که چه ها بر سرم در این غم عشق	
۰,۵	در کدام بیت از اختیار شاعری حذف همزه استفاده می شود؟	۲۲
	الف) آمد سوی کعبه سینه پر جوش / چون کعبه نهاد حلقه در گوش	
	ب) سودای عشق خوبان از سر به در کن ای دل / در کوی نیکنامی لختی گذر کن ای دل	
	ج) چون نرود در پی صاحب کمند / آهوی بیچاره به گردن اسیر	
۰,۵	مصوت بلند / ی / در کلماتی مانند گیاه، زیاد، .... و مصوت بلند / و / در کلمات تک هجایی بو، جو، ...	۲۳
	الف) همیشه بلند است، همیشه بلند است.	

	<p>(ب) همیشه کوتاه است، گاهی کوتاه است.</p> <p>(ج) گاهی کوتاه است، گاهی بلند و گاهی کوتاه است.</p> <p>(د) همواره کوتاه است، هیچ گاه کوتاه نمی شود.</p>	
۰,۵	<p>وزن بیت «ای سرو بلند قامت دوست / وه وه که شمایلت چه نیکوست» در کدام گزینه آمده است؟</p> <p>(الف) مستفعلُ فاعلاتُ فع لن</p> <p>(ب) مفاعیلن مفاعیلن فعولن</p> <p>(ج) مفعول مفاعیلن فعولن</p> <p>(د) مستفعلُ مستفعلُ فع لن</p>	۲۴
۱	<p>در تعیین مرز پایه ها و نشانه های هجایی، نظم همسان، برچینش و دسته بندی ناهمسان ترجیح دارد. وزن همسان بیت زیر کدام گزینه است؟</p> <p>«تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان بین / کس واقف ما نیست که از دیده چه ها رفت»</p> <p>(الف) مستفعل مستفعل مستفعل مستف</p> <p>(ب) مستفعل مستفعل مستفعل فعلن</p>	۲۵
۰,۲۵	<p>چه قالب های شعری در دوره مشروطه زمینه را برای ظهور شعر نو فراهم کرد؟</p> <p>(الف) قالب های سنتی (قصیده و غزل)</p> <p>(ب) قالب های نو (مستزاد و تزییف)</p> <p>(ج) همه قالب هایی که در عصر بیداری به کار می رفت</p> <p>(د) شعر سرودن به زبان مردم کوچه و بازار</p>	۲۶
۰,۵	<p>کدام بیت آرایه متناقض نما ندارد؟</p> <p>(الف) حریف، عهد مودت شکست و من نشکستم / خلیل، بیخ ارادت برید و من نبریدم</p> <p>(ب) خنده گریند همی لاف زنان بر در تو / گریه خندند همی سوختگان در بر تو</p>	۲۷
۰,۲۵	<p>نام شاعر معروف دوره بازگشت ادبی در کدام گزینه آمده است؟</p> <p>(پرچمدار بازگشت ادبی و شاخص ترین شاعر این دوره، کتابی به تقلید از بوستان سعدی از خود به یادگار گذاشت)</p> <p>(الف) صبای کاشانی</p> <p>(ب) مشفق کاشانی</p> <p>(ج) کلیم کاشانی</p>	۲۸
۰,۲۵	<p>انتساب کدام بیت به سراینده مقابل آن نادرست است؟</p> <p>(الف) درد عشقی کشیده ام که می پرس / زهر هجری چشیده ام که می پرس (حافظ)</p> <p>(ب) بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست / بگشای لب که قند فراوانم آرزوست (مولوی)</p>	۲۹

ج) باز این چه شورش است که در خلق عالم است؟ / باز این چه نوحه و چه عزا و چه ماتم است؟ (هاتف اصفهانی)

د) برداشته دل ز کار او بخت / درماند پدر به کار او سخت (نظامی)

موفق باشید

